

อาราบิก้า

(Coffee Arabica L.)

สายพันธุ์เชียงใหม่ 80 เป็นพันธุ์ลูกผสมระหว่าง HW.26/5 (Hibrido de Timor 832/1 Caturra) x SL.28 มีลักษณะต้นเตี้ย ข้อสั้น (Compact Tree size) ยอดสีเขียว ใบมีขนาดปานกลาง เส้นแขนงของใบ 9-11 คู่ ผลสุกสีแดงให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 500-900 กรัม/ตัน เมื่ออายุ 6-8 ปี ให้สารกาแฟเกรด A เฉลี่ย 70-75% /กิโลกรัม คุณภาพการชิม (Cup test) อยู่ในระดับดีปานกลาง

การปลูกและการดูแลรักษา

ระยะปลูก ระหว่างต้นxแถว 2x2 เมตร หรือ 400 ต้น/ไร่ ขนาดหลุมปลูก 50x50x50 ซม. รองก้นหลุมด้วยหินฟอสเฟตหลุมละ 100-200 กรัม และปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์

การใส่ปุ๋ย ช่วงระยะเจริญเติบโต 1-2 ปีแรก ใช้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 ปีที่ 3-8 ใช้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 ควรใช้ 1-2 ครั้ง/ปี หลังการเก็บเกี่ยว และปุ๋ย 13-13-21 หลังการติดผล ควรใส่อย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี

การให้น้ำ ควรให้น้ำช่วงฤดูแล้งอย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง แต่ในกรณีพื้นที่ปลูกไม่มีแหล่งน้ำให้ใช้เศษวัชพืชหรือฟางข้าวคลุมบริเวณโคนต้นตั้งแต่หมดฤดูฝนโดยเฉพาะพื้นที่ปลูกกาแฟกลางแจ้ง

การตัดแต่งกิ่ง

ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก ดังนี้

- กาแฟที่ปลูกกลางแจ้งควรใช้วิธีการตัดแต่งแบบให้มีลำต้นเดี่ยวเพราะกาแฟจะติดผลมาก หากตัดแต่งให้มีหลายลำต้น ต้นจะโทรมเร็ว และมีโอกาสเกิดลักษณะอาการปลายกิ่งแห้งตาย (Die back)

- กาแฟที่ปลูกภายใต้ร่มเงาควรจะมีการตัดแต่งให้ต้นกาแฟมี 2-3 ลำต้น เนื่องจากกาแฟที่ปลูกภายใต้ร่มเงาจะให้ผลผลิตน้อยกว่าแต่มีอายุการให้ผลผลิตสม่ำเสมอ และยาวนานกว่า การจัดการร่มเงาไม้บังร่มชั่วคราว เช่น แคฝรั่ง ขี้เหล็กอเมริกัน ควรใช้ในระยะเวลาปลูก 4x5 เมตร ปลูกสลับแถวกับไม้บังร่มถาวร เช่น ซิลเวอร์โอ๊ค พฤษภ ถ่อน กางหลวง ถั่วหูช้าง สะตอ เหลียง เป็นต้น ระยะปลูก 8x10 เมตร หรือปลูกกาแฟแซมในสวนผลไม้ เช่น มะคาเดเมีย ลิ้นจี่ พลับ

การป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช

โรคราสนิม ใช้พันธุ์ต้านทาน สายพันธุ์เชียงใหม่ 80 ใช้สารเคมีบูร์โดซ์มิกเจอร์ (alkaline Bordeaux mixture) 0.5% คิวปราวิท (cupravit) 85% W.P. อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร แมลงศัตรูกาแฟ

1. เพลี้ยแป้ง (Pseudococcus sp.) เพลี้ยอ่อน (Toxoptera sp.) เพลี้ยหอยสีเขียว (Coccus viridis Green) การป้องกันกำจัด ใช้โมนโครโทฟอส (monocrotophos) หรือไดเมทโทเอต ฉีดพ่นประมาณ 2-3 ครั้ง ทุก 10 วัน เมื่อพบการระบาด

2. หนอนกัดเปลือกและเจาะลำต้น (white stem borer) การป้องกันกำจัด เมื่อพบต้นที่ถูกทำลายให้ตัดแล้วเผาทิ้ง หรือทาโคนต้นกาแฟด้วยซุมิโรอน 50% อีซี อัตรา 200 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร

การเก็บเกี่ยว

เก็บเฉพาะผลสุกที่มีสีแดงและผลที่มีสีเหลืองหรือสีเหลืองเข้ม โดยเก็บทีละข้อ และไม่ควรถูกเก็บแบบบรูตผลออกจากกิ่ง

การแปรรูป

หลังเก็บเกี่ยวผลกาแฟสด นำผลกาแฟเข้าเครื่องลอกเปลือกนอกออก แล้วหมักในบ่อด้วยน้ำที่สะอาด ประมาณ 36-48 ชั่วโมง ชัดเมือกและล้างด้วยน้ำสะอาด ตากแดดบนแคร่ไม้ไผ่ที่มีตาข่ายตาถี่วางอยู่ข้างบน ประมาณ 7-10 วัน

การบรรจุ

นำเมล็ดกาแฟที่ตากแห้งอยู่ในรูปของกาแฟกะลา คือ มีเปลือกแข็งแห้ง สีเหลืองนวลปกคลุม บรรจุในกระสอบปานที่ใหม่แห้งสะอาด ไม่มีกลิ่นอับติดกระสอบ และจัดเก็บในโรงเก็บที่มีอากาศถ่ายเทสะดวกเพื่อป้องกันความชื้น ป้องกันแมลงและรักษาเนื้อกาแฟไม่ให้ความชื้นและกลิ่นเหม็นรบกวน เพื่อรอเวลานำไปสีเป็นสารกาแฟต่อไป

การสีกาแฟกะลา

นำมาสีกะลาออกด้วยเครื่องสีกะลา โดยลักษณะสารกาแฟที่ดีจะมีสีเขียวอมฟ้า

การคัดเกรด

นำมาคัดแบ่งเกรดสารกาแฟโดยใช้ตะแกรงเหล็ก เมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพดี ต้องไม่มีกลิ่นผิดปกติ มีสีตรงตามชนิดและกระบวนการผลิตของเมล็ดกาแฟ มีความชื้นไม่เกิน 12.5% ไม่พบร่องรอยการเข้าทำลายเมล็ดกาแฟจากตัวงเมล็ดกาแฟ